

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ XVIII. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍ KONFERENCE MEDICÍNA KATASTROF

RESULTS AND RECOMMENDATIONS OF THE 18TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON DISASTER MEDICINE

Josef ŠTOREK¹

SUMMARY:

The focus of the 18th International Conference was watched by period June 2013 to June 2015, i.e. 2-year cycle of the venue of the conference on the Czech side and because of that have been registered with the events that strongly affected not only on the affected regions and their populations, but that its nature and effects, and represented for the future will obviously pose a strong challenge to all components of the national security system, from institutions to crisis management, integrated rescue system, the various segments of society, the key infrastructure of the company. Events of the last two years on the territory of the Czech Republic, but even outside the Czech Republic and the European region, deserve the attention of not only the crisis of the community, but also the widest platforms involved in ensuring the expected level of preparedness to face the possible consequences of modern security threats.

KEYWORDS: disaster medicine, crisis preparedness health care systems, institutions to crisis management, the crisis of the community.

ÚVOD

Místem konání 18.
ročníku
mezinárodní

konference Medicína katastrof v České republice ve dnech 10. - 12. června 2015 byl hotel Relax v Rožnově pod Radhoštěm. Zaměření konference sledovalo období červen 2013 až červen 2015, tedy 2letý cyklus konání konference na české straně a to z důvodu, že byly registrovány události, které silně zapůsobily nejen na postižené regiony a jejich obyvatele, ale které svou podstatou a účinky představovaly a pro budoucnost evidentně představovat budou silnou výzvu pro všechny součásti národního bezpečnostního systému, od orgánů krizového řízení, integrovaný záchranný systém, jednotlivé segmenty společnosti, klíčové infrastruktury společnosti.

1. HLAVNÍ TÉMATA KONFERENCE

Události posledních dvou let na území České republiky, ale i mimo Českou republiku

a Evropský region, si zasluhují pozornost nejen krizové komunity, ale i nejširší platformy podílející se na zajišťování očekávané úrovně připravenosti čelit možným následkům soudobých bezpečnostních hrozeb.

XVIII. ročník mezinárodní konference, definovaný podtitulem „**Vliv mimořádných událostí na proces zvyšování krizové připravenosti**“ zaměřil odborný program na témata:

- Priority ústředních orgánů v krizové připravenosti.
- Podíl připravenosti zdravotnictví na zajištění obrany.
- Zkušenosti z přípravy na vysoce nebezpečné nákazy.
- Připravenost územních celků na poskytování zdravotních služeb v průběhu povodní a jiných živelných událostí.
- Hromadná postižení zdraví při dopravních nehodách.
- Blackout a varia.
- Diskusní fórum se studenty příbuzných studijních oborů.

¹Josef Štorek, MUDr., Ph.D., předseda Společnosti krizové připravenosti zdravotnictví, Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, z. s., Sokolská 490/31, 120 00 Praha, Česká republika; www.skpz.cz; info@skpz.cz.

2. ORGANIZACE KONFERENCE

Přípravu a uskutečnění konference zajišťovala Společnost krizové připravenosti zdravotnictví České lékařské společnosti J. E. Purkyně, z.s. ve spolupráci s Fakultou logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a nezávislou agenturou V. M. EST, spol. s r.o.

Záštitu převzali ministr zdravotnictví České republiky, ministr zdravotnictví Slovenské republiky, hejtmán Zlínského kraje a vedoucí kanceláře WHO v České republice.

Mediálním partnerem byl odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva – 112, partnery pak 3M, Hartmann a Ego Zlín.

3. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ KONFERENCE

Jednání konference bylo členěno do 9 samostatných bloků, pokrývajících jednotlivá témata konference.

Jednání dne 10. 6. 20015

Úvodní I. Blok – *Priority ústředních orgánů v krizové připravenosti* - byl zastoupen celkem 5 přednáškami, které hodnotily období mezi Bezpečnostní strategií ČR z roku 2011 a doplněnou Bezpečnostní strategií ČR z roku 2015 s aktuálním přehledem obsahu jednání Bezpečnostní rady státu a vlády České republiky; připravenost České republiky na epidemii eboly; zkušenosti z evropského cvičení Quicksilver; humanitární projekty Českého červeného kříže v zahraničí a globalizační efekt – migranti.

Druhý blok – *Podíl připravenosti zdravotnictví na zajištění obrany státu* – zajišťovalo 6 přednášek, které se věnovaly úkolům zdravotnictví Slovenské republiky v oblasti přípravy na obranu, podílu připravenosti vojenské zdravotnické služby na zajištění obrany státu, nácvikům odvodního řízení – posuzování zdravotní způsobilosti; a také odezvě zdravotnické záchranné služby na mimořádnou událost v areálu Vrbětice, útoku střelce v Uherském Brodě a proměnám obsahu pojmu krizové připravenosti zdravotnictví v kontextu s Konceptí z roku 2007.

Třetí blok – *Zkušenosti z přípravy na vysoce nebezpečné nákazy I* – vyplnily 4 přednášky, které se zabývaly aktuálním stavem připravenosti orgánů ochrany veřejného zdraví

na VNN Slovenské republiky, příspěvkem Centra biologické ochrany v Těchoníně, přípravou na řešení nebezpečných nákaz a jiných infekčních hrozeb ze strany Hasičského záchranného sboru kraje, i nácvikem ZZS kraje.

Navazující sedmý blok – *Zkušenosti z přípravy na vysoce nebezpečné nákazy II* – dne **12. 6. 2015** - byl vyplněn 4 přednáškami, které měly doplňující a podpůrný charakter, zabývající se zkušenostmi z nácviků řešení událostí podléhající MZP SZO na místech vstupu do země (železniční vstup, letištní vstup), komplexním vyšetřením vzorků CBRN se zaměřením na B-agens, ale i rozsahem exportu českého know-how.

Jednání 11. 6. 2015

Čtvrtý blok – *Připravenost územních celků na poskytování zdravotních služeb* – vyplnilo 5 přednášek, které sledovaly problematiku povodní a zkušenosti Slovenského červeného kříže při řešení následků povodní, využití IT a sociálních sítí při živelných pohromách a využití identifikačního DVI týmu Policie České republiky; ale také otázku výuky předmětu Ochrana obyvatelstva na základních a středních školách.

Pátý blok – *Hromadná postižení zdraví při dopravních nehodách* – byl obsahem 5 přednášek, které se zabývaly otázkou „připravenosti“ na zvládnutí výskytu hromadného postižení osob na základě reálných zkušeností z velkých dopravních nehod (autobus, tramvaj, skupina chodců) jak na místě nehody, tak na příjmové části velké nemocnice.

Šestý blok – *Diskusní fórum se studenty* – bylo reprezentováno 6 studentskými pracemi z oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení; garantem byla Fakulta logistiky a krizového řízení UTB ve Zlíně.

Jednání 12. 6. 2015

Sedmý blok – *Blackout a varia* – byl zastoupen 4 přednáškami, jednak zkušenostmi ZZS ze cvičení blackoutu, jednak logistikou řízení v prostoru mimořádné události prostřednictvím „velitelského vozu“, ale i problematikou aseptického ošetřování poranění v rámci přednemocniční neodkladné péče v kontextu doby použitelnosti obvazové techniky, i informace o mezinárodní konferenci k problematice CBRN.

4. VÝSLEDKY KONFERENCE

Celkem odeznělo v rámci konference **31 přednášek a 6 studentských prací v 7 samostatných blocích** (25 z české strany, 6 ze slovenské strany).

Vlastní jednání konference i obsah jednotlivých prezentací potvrdil shodnost problematiky na řešení ze strany národních zdravotnických systémů v těsné spolupráci s dalšími dotčenými resorty.

Bezesporu klíčovým problémem zůstává i nadále **trvalá odborná resortní koordinace** příprav zdravotnictví a poskytovatelů zdravotních služeb k dosažení požadovaného stavu provázanosti jednotlivých prvků zdravotnického systému, které tvoří sestavu krizové i kritické infrastruktury zdravotnictví se svými krizovými managementy. Funkčnost a akceschopnost krizového managementu poskytovatelů zdravotních služeb a pracovišť zdravotnictví správních celků významně určuje úroveň zdravotní bezpečnosti občanů země.

Konference ukázala na nezbytnost trvalé koordinace v kontextu s dynamikou legislativních změn, ale i dynamikou proměny bezpečnostního prostředí, nástupem „nových bezpečnostních hrozeb“ pro evropský prostor a nárůstem odpovědnosti zdravotnických systémů za dodávky zdravotních služeb a ochranu veřejného zdraví v souladu s lékařskými poznatky medicíny 21. století, ale i právy obětí mimořádných událostí a krizových situací.

Konference doporučuje věnovat v následujícím období zvýšenou pozornost problematice zdravotnického zabezpečení evakuace osob a obyvatelstva jako základnímu mechanismu ochrany obyvatelstva v kontextu současné demografie populace, zvyšujícího se podílu věkové skupiny 65+, existující skupiny handicapovaných osob, ale i početné skupiny osob nacházející se v režimu HomeCare a odkázaných na dodávky zdravotních a ošetrovatelských služeb; a to při respektování lidských práv, etiky a morálky.

5. DOPORUČENÍ KONFERENCE

5.1 Ministerstvům zdravotnictví České republiky a Slovenské republiky

- V rámci legislativní činnosti a odborného vedení resortu průběžně vytvářet podmínky pro funkčnost a efektivnost krizové připravenosti resortu, která

představuje základní podmínku krizového řízení zdravotnictví za mimořádných událostí a krizových situací.

- Věnovat pozornost resortnímu přenosu informací z jednání Bezpečnostní rady státu a jejích pracovních výborů prostřednictvím mechanismů odborného vedení resortu a koordinace příprav krizového řízení k zajištění zaměření příprav v resortu na aktuální bezpečnostní rizika a hrozby.
- Prosadit zavedení výuky moderní urgentní medicíny a medicíny katastrof na lékařských fakultách, specifikovat obsah vzdělávacího programu a podpořit vznik učebnice předmětu urgentní medicína a medicína katastrof pro lékařské fakulty a vysoké zdravotnické školy.
- Pokračovat ve zdokonalování sítě a vybavenosti urgentních příjmů nemocnic jako koncového článku zdravotnického záchranného řetězce a vedoucího pracoviště traumatologické připravenosti nemocnic při příjmu hromadného postižení osob.
- Ministerstvu zdravotnictví České republiky aktualizovat Koncepci krizové připravenosti zdravotnictví České republiky z roku 2007 v návaznosti na Bezpečnostní strategii ČR z roku 2011, doplněnou z roku 2015 a Koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030; a stabilizovat krizový management ve zdravotnictví.

5.2 Společnosti krizové připravenosti zdravotnictví České lékařské společnosti J. E. Purkyně, z.s.:

- Poskytnout závěry konference kompetentním řídicím a vedoucím pracovníkům resortu zdravotnictví (ministerstvům, vedoucím odborů zdravotnictví krajských celků, ředitelům zdravotnických zařízení, orgánům ochrany veřejného zdraví) a spolupracujícím resortům (vnitřní a ředitelství hasičského záchranného sboru, policejní prezidium) a krizovému managementu správních úřadů k využití v rámci jejich působnosti pro systematickou kultivaci krizové připravenosti, včetně ochrany kritické infrastruktury a spolupráce v procesu tvorby odvětvových kritérií prvků KI v resortu zdravotnictví.
- Ve spolupráci s Fakultou logistiky a krizového řízení Univerzity T. Bati ve Zlíně věnovat trvalou pozornost

- studentským aktivitám v oblasti bezpečnosti, krizového řízení a podobných studijních oborů a zajistit trvalou účast studentů v sekci studentských prací konference

5.3 Ministerstvu zdravotnictví Slovenské republiky ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Společnosti krizové připravenosti

zdravotnictví České lékařské společnosti J. E. Purkyně, z.s.:

- Připravit a realizovat XIX. ročník mezinárodní konference Medicína katastrof v Slovenské republice v předpokládaném tradičním termínu konání – na přelomu května a června 2016.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obrázek 1. **Hotel Relax**

Obrázek 2. **Slavnostní zahájení konference**

Obrázek 3. **Účastníci konference**

Obrázek 4. **Za MZ ČR vystoupil MUDr. J. Dlhý**